

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

ГРОМАДСЬКЕ
ПАРТНЕРСТВО
ЗА ПРОЗОРИ
МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ!

**Global
Communities**
Partners for Good

Підготовка та друк цього видання стали можливими завдяки щирій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Зміст є відповідальністю Глобал Ком'юнітіз (Global Communities) і не обов'язково відображає точку зору USAID чи уряду Сполучених Штатів.

БЮДЖЕТ ДЛЯ ГРОМАДЯН ДЗВИНЯЦЬКА ОТГ

ШАНОВНІ ЖИТЕЛІ ДЗВИНЯЦЬКОЇ ОТГ!

З метою підвищення бюджетної грамотності та поінформованості жителів нашої громади про бюджетні кошти та їх використання, а також для забезпечення прозорості бюджетного процесу в нашій громаді презентуємо Вашій увазі «Бюджет для громадян» простою та доступною мовою.

В брошурі зазначені цифри станом на початок року до пандемії COVID-19, тому деякі плани та видатки громади можуть змінитись.

Для розвитку нашої громади важлива небайдужість та активна участь кожного з нас. Тому щиро запрошуємо вас подати свої пропозиції до бюджету нашої громади на 2021 рік! Пропозиції можна надіслати на електронну пошту dzvunyaacka-gromada.gov.ua або занести до сільської ради.

Ми чекаємо на ваші пропозиції та наперед за них дякуємо!

ЩО ТАКЕ БЮДЖЕТ ДЛЯ ГРОМАДЯН?

Бюджет для громадян – це спрощена, позбавлена технічної мови презентація комплексної інформації про бюджет. Бюджет для громадян доповнюється візуалізаціями, щоб спростити розуміння складних цифр. Основна мета бюджету для громадян – це зробити складну та технічну бюджетну інформацію доступною для широкого кола осіб.

Бюджет для громадян допомагає зрозуміти бюджет своєї громади кожному громадянину, він допомагає побачити своє місце в бюджеті, зрозуміти, що бюджет громади – це кошти всіх жителів громади, побачити, що гроші в бюджеті не з'являються нізвідки, а також зрозуміти, що витрати з бюджету не робляться лише за бажанням когось з керівників громади або групи громадян. В той самий час, бюджет для громадян допомагає визначити можливості для впливу на формування та витрачання бюджету своєї громади.

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ

Адреса: 77750, Івано - Франківська область, Богородчанський район, с. Дзвиняч, вул. Степаняка, 21а

Телефон: 034-71-30-2-48

e-mail: ds.rada248@gmail.com

Офіційний сайт громади: dzvunyaacka-gromada.gov.ua

Контактна особа: Бабінська Іванна Василівна

Кількість примірників: 500 шт.

БЮДЖЕТНА ТЕРМІНОЛОГІЯ

Місцевий бюджет – це фінансовий план громади. В ньому визначається, звідки громада буде отримувати кошти, а також на що витрачатиме. Бюджет громади формується та управляється на основі Бюджетного кодексу України. Це означає, що існують чіткі правила, звідки і в якому порядку громада отримує кошти в свій бюджет, а також куди вона може їх витратити. Бюджет, а також зміни до нього, затверджується рішенням місцевої ради.

Доходи бюджету – гроші та інші ресурси, виражені в грошах, які громада заробила сама, а також отримала від держави як для конкретних цілей, так і без конкретного призначення. Доходи бюджету формуються з податків та зборів, неподаткових надходжень (наприклад, кошти, отримані за надання адміністративних послуг, кошти, які самостійно заробили бюджетні установи, трансферти).

Видатки бюджету – кошти, що витрачаються на цілі та заходи, які заплановані в бюджеті. Видатки можуть бути поточні та капітальні.

Трансферти – це кошти, які передаються з бюджетів інших рівнів до бюджету громади. До трансфертів відносяться дотації та субвенції.

Субвенції – кошти, які з державного бюджету передають місцевим на виконання конкретних повноважень, які делеговані державою. Ці кошти можна використовувати лише за певним призначенням. Приклади субвенцій – інфраструктурна, медична, освітня. Субвенції також можуть передаватися з одного місцевого бюджету іншому. Наприклад, передача коштів обласній лікарні на лікування міських жителів – з міського в обласний бюджет.

Дотації – кошти, які виділяються з бюджету вищого рівня для того, щоб досягти рівних доходів населення у всіх населених пунктах.

Загальний фонд – це кошти, передбачені для повноцінної роботи державних установ. Кошти загального фонду витрачаються переважно на виплати заробітної плати та оплату енергоносіїв, задля утримання установ освіти (дитячі садки, школи, позашкільні заклади), культури (будинки культури, клуби, бібліотеки, музеї), медицини (ФАПи, амбулаторії), соціального захисту населення, фізичної культури і спорту (дитячо-юнацька спортивна школа, заходи та змагання різного характеру).

Спеціальний фонд – це окремий фонд, кошти якого мають цільове спрямування. Основну частину спеціального фонду формують бюджет розвитку та власні надходження установ, які вони отримують від надання послуг (від оренди приміщень, реалізації майна, харчування дітей), а також інші ресурси, наприклад, гранти від міжнародних організацій, благодійні внески, дарунки від юридичних та фізичних осіб.

Бюджет розвитку – кошти, які витрачаються на капітальне будівництво, реалізацію інвестиційних проєктів, капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів соціально-культурної сфери і житлово-комунального господарства тощо. Тобто на будівництво, модернізацію та ремонт доріг, шкіл, садочків, амбулаторій, клубів.

ЯК МОЖНА ВПЛИВАТИ НА БЮДЖЕТ СВОЄЇ ГРОМАДИ?

**ЛИПЕНЬ -
ВЕРЕСЕНЬ**

**СКЛАДАННЯ
ПРОГНОЗУ**

В цей час відбувається складання прогнозу бюджету на наступні 3 роки.

ЯК ДОЛУЧИТИСЬ:

- Подавати пропозиції до прогнозу бюджету в управління та відділи;
- Подавати пропозиції безпосередньо до фінвідділу. Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до прогнозу бюджету від громадян;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування прогнозом довгострокових інфраструктурних проєктів.

**ТРАВЕНЬ -
ЖОВТЕНЬ**

**СКЛАДАННЯ
БЮДЖЕТУ**

В цей час відбувається складання бюджету на наступний рік.

ЯК ДОЛУЧИТИСЬ:

- Подавати пропозиції до бюджету депутатам;
- Подавати пропозиції безпосередньо до місцевої ради. Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до бюджету від громадян;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування бюджетом гендерних аспектів.

**ЛИСТОПАД -
25 ГРУДНЯ**

**РОЗГЛЯД ТА
ПРИЙНЯТТЯ**

В цей час попередній проєкт проходить узгодження та обговорення, під час кожного з яких до бюджету можуть вноситись певні незначні зміни.

ЯК ДОЛУЧИТИСЬ:

- Взяти участь в бюджетних слуханнях та висловлювати свої пропозиції до проєкту бюджету. Слухання може ініціювати рада або громадяни самостійно;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії, виконавчого комітету та сесії ради;
- Допомогати фінансистам в створенні бюджету для громадян;
- Сприяти поширенню прийнятого рішення про бюджет, а також бюджету для громадян.

**СІЧЕНЬ -
ГРУДЕНЬ**

**ВИКОНАННЯ
БЮДЖЕТУ**

В цей час відбуваються закупівлі, фінансується робота бюджетних установ і організацій, збираються податки. За потреби вносяться зміни до бюджету.

ЯК ДОЛУЧИТИСЬ:

- Подати проєкт на конкурс бюджету участі. Приймати участь в кампаніях агітації за проєкти бюджету участі та голосувати за проєкти бюджету участі;
- Ініціювати громадський моніторинг виконання бюджету;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії та сесій сільської ради.

**СІЧЕНЬ -
15 БЕРЕЗНЯ**

ЗВІТУВАННЯ

Вже по завершенню календарного року розпочинається етап звітування про виконання бюджету за рік.

ЯК ДОЛУЧИТИСЬ:

- Взяти участь в обговоренні звіту про виконання бюджету під час його публічного представлення;
- Відвідати сесії, на яких звіт про виконання бюджету затверджується;
- Ініціювати громадський аудит виконаного бюджету: як по окремих напрямках (наприклад, щодо гендерної орієнтованості чи освіти), так і всього бюджету в цілому.

БЮДЖЕТНИЙ ЦИКЛ

Бюджет – це ключовий інструмент для управління громадою, а також втілення в життя пріоритетів та цілей розвитку громадою. Дії органу місцевого самоврядування по управлінню бюджетом громади на один рік умовно можуть бути розділені на декілька стадій і займають більше часу ніж 1 календарний рік. Період управління бюджетом на один рік називається бюджетним циклом і включає в себе 5 стадій: складання прогнозу бюджету, планування та складання проєкту бюджету, розгляд проєкту бюджету та його затвердження, реалізація прийнятого бюджету і, насамкінець, звітування про результати виконання бюджету за рік. Один бюджетний цикл займає більше ніж півтора календарних роки. Завершення одного бюджетного циклу фактично накладається на початок вже наступного бюджетного циклу.

Складання прогнозу бюджету. Прогноз бюджету робиться на 3 роки – плановий (тобто той, на який плануємо бюджет) і 2 наступні роки. Ці наступні роки називають прогнозними. Прогноз робиться для того, щоб розуміти, які податки та скільки їх буде збиратися в наступні 3 роки, а також на які цілі витратяться гроші від зібраних податків. Прогноз на наступні 3 роки оприлюднюється на сайті ради та приймається на сесії не пізніше 1 вересня.

Складання бюджету. На цій стадії загальнодержавні органи подають розрахунки міжбюджетних трансфертів, розробляються та подаються бюджетні запити. На основі поданих розрахунків міжбюджетних трансфертів та бюджетних запитів вже відбувається розробка проєкту рішення про місцевий бюджет. Підготовлений попередній проєкт бюджету оприлюднюється на сайті ради.

Розгляд та затвердження бюджету. Попередній проєкт рішення про бюджет обговорюється та затверджується на засіданні постійної комісії місцевої ради, яка відповідає за питання бюджету. Далі проєкт рішення передається на розгляд виконавчого комітету, який також повинен його затвердити. Після цього проєкт бюджету розглядається та затверджується вже на сесії місцевої ради. Рішення про затвердження бюджету приймається не пізніше 25 грудня. Після прийняття рішення, а також сам бюджет, оприлюднюється на сайті ради.

Виконання бюджету. Саме на цьому етапі здійснюються всі витрати та збираються всі податки. Окрім того, протягом виконання бюджету може виникати необхідність внесення змін в нього. Всі зміни проходять окрему процедуру – від розгляду бюджетною комісією ради і до затвердження на сесії ради. Окрім того, законодавством встановлено обов'язок щоквартального звітування про виконання бюджету, що також передбачає затвердження квартальних звітів окремими рішеннями ради по завершенню кожного кварталу.

Звітування про виконання бюджету. По завершенню року, для якого виконувався бюджет, розпочинається підготовка звіту про виконання бюджету за рік. Звіт також проходить всю процедуру розгляду та затвердження в усіх інстанціях, яка завершується розглядом та затвердженням рішення місцевою радою. Затверджений звіт після затвердження оприлюднюється на сайті ради. Окрім того, бюджетне законодавство встановлює обов'язкову вимогу щодо проведення публічного звітування про виконання бюджету. Публічне представлення звіту про виконання бюджету повинно відбутись не пізніше 15 березня наступного року. Місцева рада повинна широко анонсувати захід, на якому буде представлятись звіт про виконання бюджету, серед широкої громадськості.

НА ЧОМУ ЗАСНОВАНО БЮДЖЕТ НАШОЇ ГРОМАДИ

Будь-який бюджет не створюється у вакуумі. Основою для складання бюджету є стан соціально-економічного розвитку громади. Окрім того, бюджет є інструментом досягнення стратегічних цілей, які визначила для себе громада. Стратегічні цілі розвитку громади та соціально-економічний стан громади і є основою, на якій формується бюджет.

НАША ГРОМАДА ЗАРАЗ

7 907

Загальна кількість населення
(в т.ч. чоловіків – 3 897, жінок – 4 010)

3 868

Працездатне населення

1 800

Працевлаштоване населення

2 933 га

Землі с/г
призначення

382,6 га

Площа
житлової забудови

5,4 га

Площа
рекреаційних зон

3 674 га

Площа лісових
насаджень

29,3 га

Загальна
площа водойм

Розподіл населення за галузями

40%

Промисловість

35%

Торгівля та
послуги

13%

Освіта

4%

Охорона
здоров'я

2%

Культура

6%

Інше

155

ФОПи

Галузі діяльності підприємств

Роздрібна торгівля

Будівництво

Видобування
корисних копалин

Громадське
харчування

Обробка деревини

Транспортні перевезення

Телекомунікаційні
послуги населенню

Стан доріг в ОТГ

20 км

Протяжність доріг, що потребують капітального ремонту

35 км

Протяжність доріг, що потребують поточного ремонту

Школи громади

Дзвиняцький ліцей

Росільнянський ліцей

Космацька гімназія

Міжгірська гімназія

Дитячі садки громади

Дзвиняцький ЗДО
(ясла-садок) «Дзвіночок»

КНП «Дзвиняцький центр первинної медико-санітарної допомоги», що включає в себе 2 амбулаторії та 2 ФАПі

ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ НА 10 РОКІВ

Якою ми хочемо бачити нашу громаду?

ПРІОРИТЕТ 1

Капітальний ремонт дорожнього покриття сільських вулиць

ПРІОРИТЕТ 2

Надання якісних та доступних соціальних, освітніх та медичних послуг

ПРІОРИТЕТ 3

Інвестиційна привабливість в галузі туризму та різних видах бізнесу

ПРІОРИТЕТ 4

Забезпечення ефективного та прозорого управління громадою

ПРІОРИТЕТ 5

Чисте та здорове довкілля

ПРІОРИТЕТ 6

Енергоефективна та енергозберігаюча громада

ПРІОРИТЕТ 7

Активізація соціально-культурного життя

ТРАНСФЕРТИ

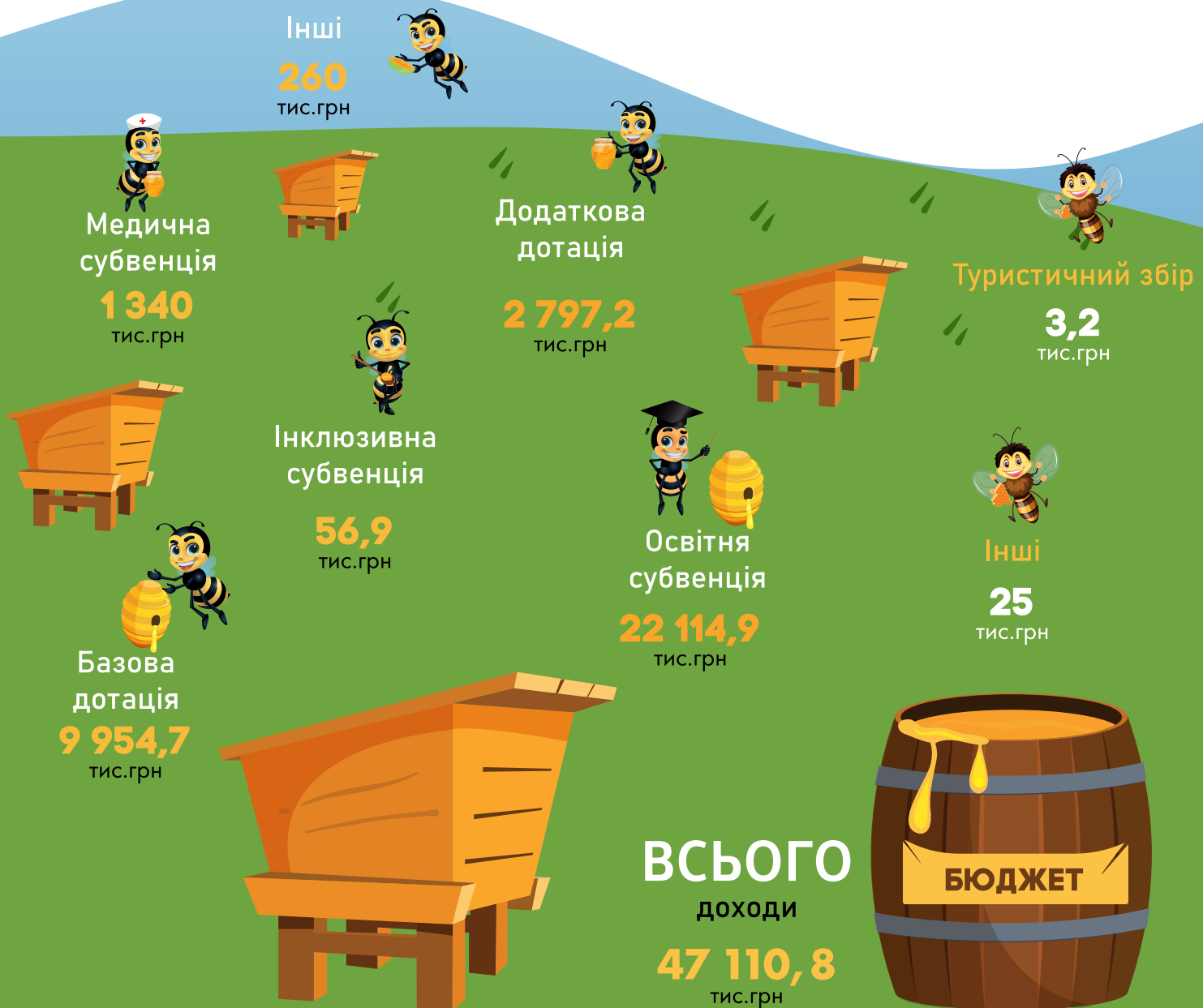
36 532

тис.грн

ДОХОДИ

Доходи бюджету Дзвиняцької сільської ради ОТГ поділяються на власні (22,5%), тобто ті, які орган місцевого самоврядування може «заробити» самостійно, та передані, тобто ті, які передаються місцевим бюджетам з державного бюджету, – міжбюджетні трансферти (77,5%).

У структурі власних надходжень дохідної частини сільського бюджету громади найбільшу частку складають податкові надходження, а саме: податок з доходів фізичних осіб, єдиний податок, рентна плата за видобування природного газу та нафти, рентна плата за використання лісових ресурсів, плата за землю, в т.ч. орендна плата та земельний

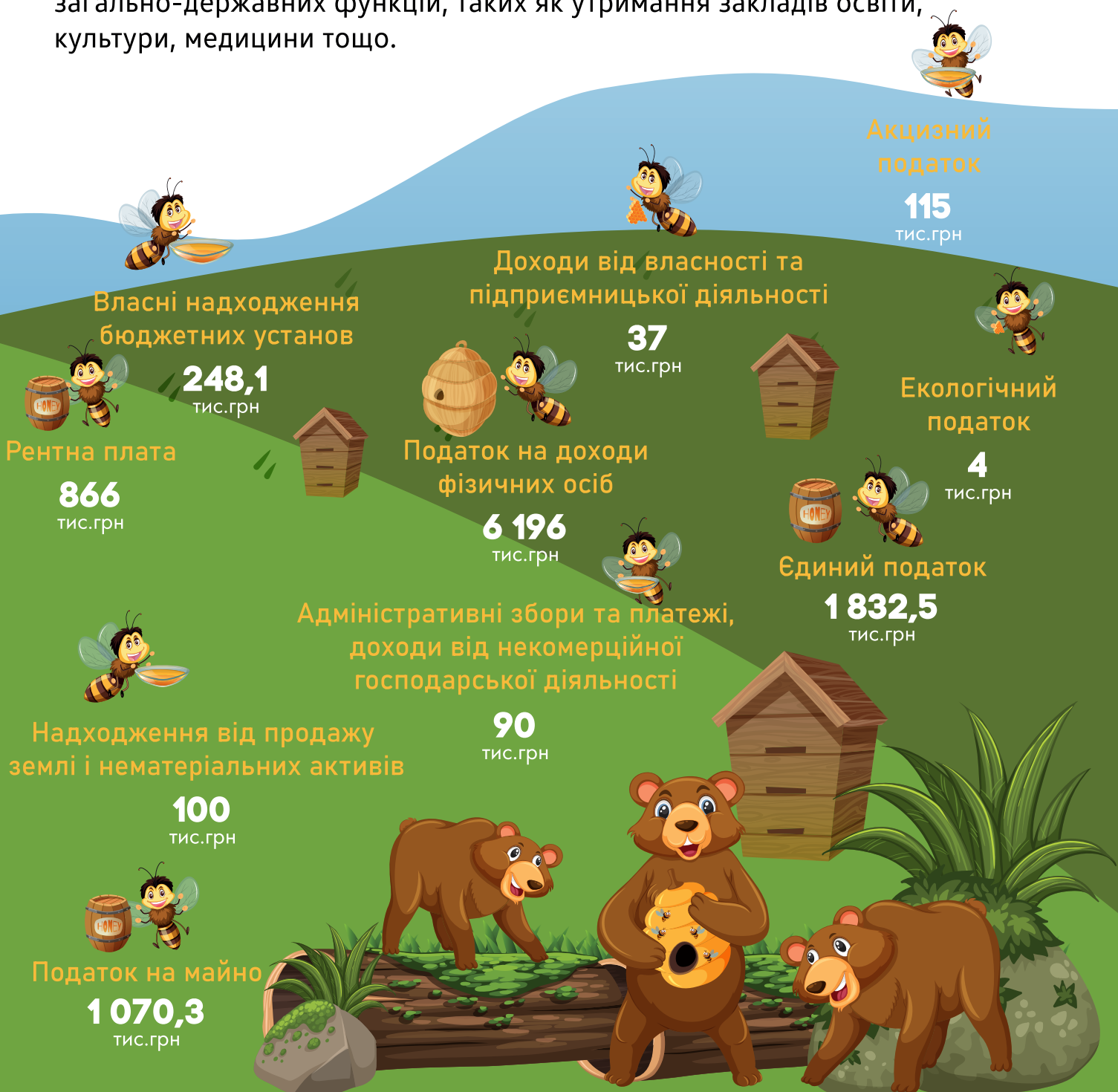
ГРОМАДИ

ВЛАСНІ ДОХОДИ

10 587,1
тис.грн

податок, акцизний податок від роздрібного продажу алкогольних та тютюнових виробів, а також податок на нерухоме майно тощо.

Незважаючи на значну частину власних надходжень, основною складовою **77,5%** (36,5 мільйонів гривень) бюджету нашої громади є кошти, що передаються з державного бюджету місцевим бюджетам для забезпечення переданих місцевій владі повноважень з реалізації загально-державних функцій, таких як утримання закладів освіти, культури, медицини тощо.

КУДИ ІДУТЬ ГРОШІ З БЮДЖЕТУ

Бюджетні кошти нашої громади витрачаються на виконання функцій, покладених на місцеву владу, а саме: забезпечення якісної середньої та дошкільної освіти, культури і мистецтва, охорони здоров'я, організація благоустрою населених пунктів громади, утримання автомобільних доріг місцевого значення, соціальний захист та соціальне забезпечення незахищених верств населення, забезпечення якісної роботи адміністративного апарату управління громадою, фізична культура і спорт тощо.

СТРУКТУРА ВИДА

НАЙБІЛЬШІ ВИДАТКИ З БЮДЖЕТУ

ОСВІТА

34 015,3
тис.грн

23 999,4 **1 539,5** **8 476,4**
тис.грн тис.грн тис.грн

Оплата
праці

Оплата
енергоносіїв

Інші
видатки

УПРАВЛІННЯ ГРОМАДОЮ

6 923,8
тис.грн

5 189,4
тис.грн

Оплата
праці

393,5
тис.грн

Оплата
енергоносіїв

1 340,9
тис.грн

Інші
видатки

ТКІВ У БЮДЖЕТІ

Розроблення
містобудівної документації

86
тис.грн

Охорона
здоров'я

2 120,5
тис.грн

ЖКГ

976,5
тис.грн

У БЮДЖЕТІ НАШОЇ ГРОМАДИ НА 2020 РІК БУЛИ ВРАХОВАНІ НАСТУПНІ ПРОПОЗИЦІЇ ГРОМАДЯН:

Збільшення ставки художнього керівника з 0,5 до 1,0 в закладах культури

Закладення коштів на мючі засоби для закладів культури

Фінансування Молодіжної ради в сумі 50 тис. грн

Закупівля столів для комп'ютерного класу в Дзвиняцький ліцей

Заміна твердопаливного котла в сільській раді с. Космач

Придбання харчоблоку для дитячого садочка в с. Космач

Проведення ремонту Росільнянського ліцею

Ремонт теплотраси та котельні Міжгірської гімназії

Виділення коштів у сумі 10 тис. грн на створення гуртка «ПЛАСТ»

Ремонт сільських вулиць громади

ПЕРЕЛІК ПРОПОЗИЦІЙ, ЯКІ НЕ БУЛИ ПІДТРИМАНІ

Збільшення фінансування в школах на харчування дітей малозабезпечених сімей з 10 до 15 грн

Перегляд виплати премій робочому персоналу в закладах культури

Ремонт даху Палацу культури с. Дзвиняч

Придбання дитячого майданчика в с. Космач

Опалення Будинку культури в с. Росільна

Капітальний ремонт сільської ради в с. Міжгір'я

Вуличне освітлення в с. Міжгір'я

Прийняття працівника з благоустрою в с. Космач

У зв'язку з обмеженістю коштів не всі пропозиції були враховані в бюджеті на 2020 рік, проте вони будуть переглянуті при формуванні бюджету на наступний рік або при перевиконанні дохідної частини бюджету в поточному році.

ДЗВИНЯЦЬКИЙ ЗДО "ДЗВІНОЧОК"

Видатки на освіту

3 066,7 тис.грн

Видатки на заклад

1 919,3

тис.грн

Заробітна
плата

185,7

тис.грн

Енергоосії

71

Кількість
вихованців

849,9

тис.грн

Поточні видатки

43,2

тис.грн

Вартість навчання
одного вихованця

111,80

тис.грн

Інше

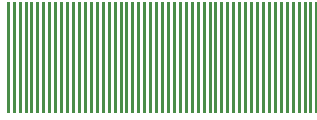

РОСІЛЬНЯНСЬКИЙ ЛІЦЕЙ

Видатки на освіту

10 552,9 тис.грн

Видатки на заклад

7 617,4
тис.грн

Заробітна
плата

331

Кількість учнів

31,9
тис.грн

Вартість навчання
одного учня

371,3
тис.грн

Енергоносії

1 882,2
тис.грн

Поточні видатки

65
тис.грн

Придбання
обладнання

617
тис.грн

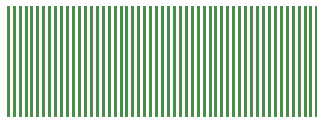
Інше

ДЗВИНЯЦЬКИЙ ЛІЦЕЙ

Видатки на освіту

8 805,1 тис.грн

Видатки на заклад

6 270,4
тис.грн

Заробітна
плата

249

Кількість учнів

35,4
тис.грн

Вартість навчання
одного учня

379,3
тис.грн

Енергоносії

1 411,4
тис.грн

Поточні видатки

69
тис.грн

Придбання
обладнання

675
тис.грн

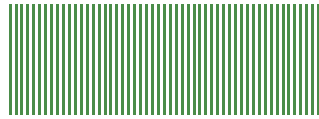
Інше

МІЖГІРСЬКА ГІМНАЗІЯ

Видатки на освіту

5 764,8 тис.грн

Видатки на заклад

3 989,1
тис.грн

Заробітна
плата

92

Кількість учнів

62,7
тис.грн

Вартість навчання
одного учня

300,6
тис.грн

Енергоносії

1 246,4
тис.грн

Поточні видатки

68,70
тис.грн

Придбання
обладнання

160
тис.грн

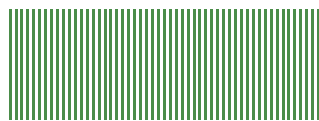
Інше

КОСМАЦЬКА ГІМНАЗІЯ

Видатки на освіту

5 825,8 тис.грн

Видатки на заклад

4 203,2
тис.грн

Заробітна
плата

158

Кількість учнів

36,9
тис.грн

Вартість навчання
одного учня

302,6
тис.грн

Енергоносії

1 167
тис.грн

Поточні видатки

93
тис.грн

Придбання
обладнання

60
тис.грн

Інше

БЮДЖЕТ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

Бюджет розвитку Дзвиняцької громади на 2020 рік допомагає втілити такі стратегічні пріоритети розвитку громади, як «Надання якісних та доступних соціальних, освітніх та медичних послуг», «Чисте та здорове довкілля», «Енергоефективна та енергозберігаюча громада», а також «Капітальний ремонт дорожнього покриття сільських вулиць громади».

60
тис.грн

Придбання котла в адмінприміщення с.Космач

111, 8
тис.грн

Капітальний ремонт актові зали в ЗДО "Дзвіночок"

250
тис.грн

Придбання меблів та комп'ютерної техніки для НУШ

19,7
тис.грн

Придбання матеріалів для підтримки осіб з особливими освітніми потребами

26
тис.грн

Придбання холодильників та електроплити

420
тис.грн

Капітальний ремонт даху (корпус№2) в Росільнянському ліцеї

197
тис.грн

Капітальний ремонт кабінету №1 в Росільнянському ліцеї

60
тис.грн

Капітальний ремонт їдальні в Космацькій гімназії

60
тис.грн

Виготовлення ПКД на перекриття даху в Дзвиняцькому ліцеї

615
тис.грн

Капітальні роботи із (встановлення) СЕС-1, виготовлення ТУ, проєктні роботи та експертиза по проєкту "Сонячна громада"

160
тис.грн

Капітальний ремонт теплотраси в Міжгірській гімназії

447
тис.грн

Капітальний ремонт сміттєвих площадок "Проєкт поводження з ТПВ"

200
тис.грн

Капітальний ремонт вул Молодіжна с.Космач

86
тис.грн

Виготовлення генерального плану території ОТГ

2712,5 тис.грн

ВСЬОГО

